

GABINET MARSZAŁKA SENATU
wpłynęło dn. 29.03.2012 r.
nr 1412 podpis M. Pojciec

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

DKOW-WOKW-AAS-040157/12

Warszawa, 2012-03-28

M. Pojciec
KANCELARIA
Biura Prac Senackich
wpłynęło dn. 29.03.12
2558 podpis *M*

Pan

Bogdan Borusewicz

Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

Henryk Jędrzejko

odpowiadając na oświadczenie Pana Senatora Ryszarda Antoniego Knosali-
(BPS/043-07-226/12) – w sprawie nowelizacji ustawy o systemie oświaty uprzejmie
wyjaśniam:

zgodnie z art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty
(Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.) jednostki samorządu terytorialnego
mogą zakładać i prowadzić jedynie szkoły i placówki publiczne. Jednostki samorządu
terytorialnego, jako podmioty prawa publicznego, wykonują zadania w interesie całej
lokalnej wspólnoty samorządowej, a nie w interesie jakiegokolwiek grupy osób
prywatnych.

Przepis art. 5 ust. 3 ustawy o systemie oświaty nie wyklucza jednak współdziałania
samorządów gminnych ze stowarzyszeniami i fundacjami. Zgodnie z art. 9 ust. 1
ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142,
poz. 1591, z późn. zm.) w celu wykonywania zadań gmina może tworzyć jednostki
organizacyjne, a także zawierać umowy z innymi podmiotami, w tym z organizacjami
pozarządowymi. Również ustawa o systemie oświaty nie wyklucza współpracy
jednostek samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi w wykonywaniu

zadań oświatowych – a wręcz przeciwnie, jej przepisy zobowiązują jednostki samorządu do takiej współpracy. Zgodnie z art. 2a ustawy system oświaty jest wspierany przez organizacje pozarządowe, w tym organizacje harcerskie, a także osoby prawne prowadzące statutową działalność w zakresie oświaty i wychowania, natomiast organy administracji publicznej prowadzące szkoły i placówki współdziałają z tymi podmiotami. Również na podstawie art. 56 ustawy o systemie oświaty, w szkole lub placówce mogą działać stowarzyszenia i organizacje (z wyjątkiem partii i organizacji politycznych), których celem statutowym jest działalność wychowawcza albo rozszerzenie i wzbogacenie działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkoły lub placówki.

Natomiast na mocy art. 5 ust. 5g cytowanej ustawy jednostka samorządu terytorialnego, będąca organem prowadzącym szkołę liczącą nie więcej niż 70 uczniów, na podstawie uchwały organu stanowiącego tej jednostki oraz po uzyskaniu pozytywnej opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny, może przekazać w drodze umowy, osobie prawnej niebędącej jednostką samorządu terytorialnego lub osobie fizycznej, prowadzenie szkoły.

Należy przy tym zwrócić uwagę na fakt, że zgodnie z art. 83a ust. 1 ustawy o systemie oświaty prowadzenie szkoły, placówki, zespołu oraz innej formy wychowania przedszkolnego nie jest działalnością gospodarczą. Samorząd może współpracować ze stowarzyszeniem lub fundacją w obszarze realizacji działań edukacyjnych, ale prawo oświatowe nie dopuszcza możliwości wspólnego prowadzenia szkoły lub placówki. Kompetencje nadzorcze organu prowadzącego wobec szkoły lub placówki określone zostały w art. 34a ustawy o systemie oświaty. W wyniku reformy samorządowej ukończonej w 1999 r. państwo przekazało obowiązek prowadzenia szkół i placówek publicznych samorządom, które są odpowiedzialne za realizację zadań oświatowych na swoim obszarze.

Placówki niepubliczne mogą być zakładane lub prowadzone, zgodnie z art. 82 ust. 1 ustawy o systemie oświaty przez osoby prawne lub fizyczne po uzyskaniu wpisu do ewidencji prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego. Obowiązek zapewnienia dostępności do oświaty publicznej spoczywa bezpośrednio na jednostkach samorządu terytorialnego. Możliwość założenia szkoły lub placówki publicznej przez osobę fizyczną lub osobę prawną niebędącą jednostką samorządu terytorialnego ma służyć poprawie warunków kształcenia, a także korzystnie uzupełniać sieć szkół publicznych. Nie może jednak całkowicie ich

zastępować, ponieważ naruszałoby to art. 70 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, który gwarantuje bezpłatną naukę w szkołach publicznych, oraz art. 70 ust. 4 Konstytucji zobowiązujący władze publiczne do zapewnienia obywatelom powszechnego i równego dostępu do wykształcenia

Ministerstwo Edukacji Narodowej nie planuje w najbliższym czasie przygotowania projektu nowelizacji ustawy o systemie oświaty we wskazanym przez Pana zakresie.

z podaniem.

w/z MINISTRA
PODSEKRETAŃ STANU

Mirosław Sielatycki